

sota Gregori XI. El rei Joan I fa recollir totes les obres, per la intervenció de l'inquisidor de Girona Nicolau Eymerich, i no és sinó fins a darrers del segle, després d'una lluita en què hi prenen part els Sants Pares, els reis i les ciutats de Barcelona, Saragossa i València, que els llibres són declarats ortodoxos.

En acabar-se el mateix segle, Francesc Eximeniç compona una veritable enciclopèdia en la qual s'hi tracten també qüestions mèdiques. Fra Eximeniç, un altre savi que escriu en català, també sembla haver influït molt en el seu temps. Pere IV demana repetidament al duc d'Anjou i al comte d'Armagnac que recomanin a Eximeniç al canceller de la Universitat de Tolosa per tal que pugui graduar-se Mestre en Sacra Teologia (1373); pel viatge el pensiona la pròpia reina Elionor, i la Infanta també el recomana. L'Infant Joan — que serà, després, Joan I — nomena Eximeniç el seu confessor, i el Consell de la Ciutat de València repetides vegades ajuda a Eximeniç, pagant-li viatges d'inspecció a monestirs, fent-li comprar llibres, regalant-li vestits o diners en espècie, etc. Eximeniç, com Llull i Arnau de Vilanova, escriu indiferentment en català o llatí i forma una de les figures de més relleu en la història de la nostra ciència.

En aquests segles XIII i XIV, durant els quals és més destacada la personalitat política de Catalunya, la cultura pren volada i triomfa la llengua del poble en front del llatí, el domini intel·lectual del qual era vastíssim. Poc a poc va invadint des de la literatura popular, les bones lletres, la ciència, la religió i la diplomàcia, i arriba a ésser, en el segle XIV, una de les més extenses en les costes mediterrànies. Primer se'l nomena romanç o llengua romana o llengua materna; després catalanesc, i ja a mitjans del XIV, català o llengua catalana.

En català escriuen els poetes, els literats i els savis, i al català són traduïdes obres immortals. "Es admirable, diu Rubió i Lluch, la riquesa de la incorporació dels tresors espirituals de la humanitat realitzada pels nostres reis i els nostres escriptors. La llengua catalana, sobretot havent compte de l'exigüitat del seu terreny d'expansió, fou una de les que més s'afanyà, en l'Edat Mitjana, a fer-se

"Ceregumil"
Fernández

ALIMENTO COMPLETO VEGETARIANO A BASE DE CEREALES Y LEGUMINOSAS

Especial para niños, ancianos, enfermos
y del estómago y convalecientes

Insustituible como alimento en los casos de
Intolerancia gástrica y afecciones intestinales

Fernández & Canivell y C^{ia}
-Málaga-